

L'estranya història de 'Don Carlos' i 'el senyor Vicente'

Vicente Vilar, l'empresari que ha fet esclatar tot un escàndol de corrupció al voltant de Carlos Fabra, president de la Diputació de Castelló, conta a EL TEMPS els motius de l'atac suïcida contra el seu exsoci i examic. El negoci es convertia, gràcies a Fabra, en un trampolí econòmic que ara, després que els dos hagen declarat com a imputats, els pot condemnar a un laberint sense sortida.

L'empresari Vicente Vilar (Artana, Plana Baixa, 1952) es dedicava, primer, a comercialitzar productes per a ramaderia, però ja fa anys que està ficat en el negoci dels preparats fitosanitaris. És a dir, de pesticides. La seua fàbrica, ubicada a Artana i que es diu Naranjax, on treballen 22 persones, s'ha convertit en la més famosa de l'estat. Però no gràcies als productes que comercialitzava –tot i que aquests, sobretot un, el pesticida Abac, havien trencat el mercat de les multinacionals gràcies al preu, molt més barat que el de la majoria d'empreses del sector–, sinó a la seua relació amb l'escàndol de l'anomenat "cas Fabra".

Naranjax fabricava i distribuïa pesticides a partir de les llicències que li cedia una altra empresa, Artemis, de la qual formaven part Vilar i la que avui és la seua exdona, Montserrat Vives, i Carlos Fabra –president de la diputació de Castelló de trajectòria caciquil i, fins a l'escàndol, home totpoderós del PP i valedor públic de Francesc Camps– i la seua dona, María Amparo Fernández –més coneguda com Mampa–. Vilar va fer públic que la influència de Fabra en el Ministeri d'Agricultura ajudava Artemis a aconseguir llicències per a la fabricació de productes fitosanitaris amb la màxima celeritat. En molts casos, la patent original d'aquests productes havia estat d'alguna multinacional. Però, passats uns anys, caducava, i la multinacional perdía la patent. Aleshores passava a ser regulada pel Ministeri d'Agricultura, que decidia quina nova empresa es quedava amb la llicència de fabricació i comercialització del producte. En

aquels moments, segons Vilar, Fabra entrava en joc, pressionava perquè la llicència fóra per a Artemis. Ell cobrava diners per a la transacció a través d'una empresa de consultoria –Carmacas– i Artemis cedia en exclusiva a Naranjax la distribució del producte. El flux tan intens de llicències i la celeritat amb què les aconseguia eliminava moltes de les despeses amb què topaven les empreses de la competència, que s'estacava en exhaustives i inacabables presentacions de documentació tècnica, i ajudava perquè els productes de Naranjax foren fins i tot quatre vegades més barats que els d'altres empreses que tenien productes semblants. A banda, la societat que tenien Fabra –conegut a la seua zona d'acció com Don Carlos– i Vicente Vilar –conegut al seu espai natural com "el senyor Vicente"– treïa molts bons diners de la venda de llicències de pesticides a altres empreses que volien comercialitzar el producte elles mateixes.

Era, en fi, un negoci estrany, però rodo. Possible gràcies a Don Carlos; al pes polític i al reconeixement que despertava la seua figura, tant pel que fa a activitats públiques com privades, en el seu feu. Però tot es va acabar. Fa poc temps, Vilar va ser traït per la seua exdona i per Don Carlos. Fabra sempre s'ha cregut immune i no preveia la reacció de Vilar, que el va denunciar quan el primer va fer que esquera de la societat que mantenien. El relat dels fets inclòs en les querrelles va descobrir un complexíssim entramat d'influències, manipulació i possibles delictes de corrupció política que, a banda d'omplir Fabra de brutícia –i, de retruc, el mateix Vilar, al qual sembla que no li importa–, esguaitava també alts

Vicente Vilar, en les seues oficines de la fabrica Naranjax. L'atac que ha dut a terme contra Fabra i la seua exdona té un greu component personal, tot i que ha derivat en una tempesta política.

càrrecs del PP a Madrid. La setmana passada, arran de tot això, l'un i l'altre passaren pel jutjat de Nules (Plana Baixa) per declarar com a imputats per un delictes o més contra l'administració, dins de la investigació dels fets en curs. Poc abans, Vilar conversava amb aquest setmanari.

—És cert que vostè arriba a conèixer Fabra a través de la seua exdona?

—Les nostres dones es coneixen en el mercat de Castelló gràcies a la interacció d'una venedora. En una època passada, la meua dona va comentar a la venedora que Naranjax tenia problemes, i ella li va presentar la dona de Carlos, pensant que ell, que tenia molts contactes, ens podria ajudar.

—Pensava que tot seria tan complicat quan es va decidir a querellar-se?

—Jo sabia que seria complicat, i més encara coneixent Carlos, el seu poder

i les seues connexions. Abans d'arribar a aquestes denúncies, l'avise. I l'avise a ell, no a la meua exdona o a la seua esposa, perquè a Artemis, la nostra empresa conjunta, les cares que figuraven eren les de les dones, però els accionistes reals érem Carlos i jo. Elles no tenien cap tipus de coneixement empresarial, encara que Montse, després d'haver estat casada dotze anys amb mi, es puga pensar que en té.

—I en té?

—No, aquests negocis són complicats, massa per a ella, sobretot pel tipus de producte. Jo vaig avisar Carlos moltes vegades, perquè em vaig adonar que ell i Montse [l'exdona de Vilar] preparaven una estratègia per apoderar-se del negoci.

—Com funcionava aquest negoci?

—Mire, quan vostè, com era el meu cas, vol que li autoritzen la comercia-

lització d'un producte fitosanitari, necessita una sèrie de conceptes, que poden recaure en la mateixa empresa, o en dos o en tres. La primera cosa que necessita és un fabricant sintetitzador de la matèria activa. Totes les titularitats de matèries actives que controla Artemis [titularitats que cedia a Naranjax, empresa que completava el procés] són de fabricants xinesos o indis, que fabriquen molt bé substàncies actives [la base dels pesticides]. Perquè t'autoritzen aquesta matèria activa necessites que el fabricant asiàtic et done un document en què certifique que tu ets el seu representant a Espanya. Els fabricants xinesos donaven la concessió del seu producte, perquè així ho negociava jo, a una empresa anomenada Arcavi (de la qual sóc propietari), que presentava aquesta documentació i totes les proves analítiques i toxicològiques

que resultaven pertinents al Ministeri d'Agricultura.

Després, arribava la recerca d'un fabricant formulador que diluïra la substància activa, perquè la convertira en producte real de mercat. Aleshores, Arcavi feia a Naranjax una concessió d'aquesta matèria química pura, i Naranjax es presentava com a fabricant davant el Ministeri. Quan el Ministeri dona l'autorització del producte tècnic –la substància activa–, la donava a Arcavi. Però quan ha de donar l'autorització de comercialització del producte formulat, no; aleshores, la donava a Artemis. I Artemis cedeix la distribució a Naranjax, que en fabricava el producte.

—I tot aquest embolic, per què? És millor econòmicament la divisió en tres empreses?

—En principi, no té perquè ser així. Però el fet és que Carlos va forçar la creació d'Artemis perquè ell, de cara a mi, tenia l'estratègia de "jo et puc ajudar amb els meus contactes polítics i tal". El fet que funcionara Artemis li garantia estar sempre en el negoci, perquè era l'empresa creada per gestionar les autoritzacions del Ministeri. I era precisament en aquest procés quan ell entrava en joc, és clar.

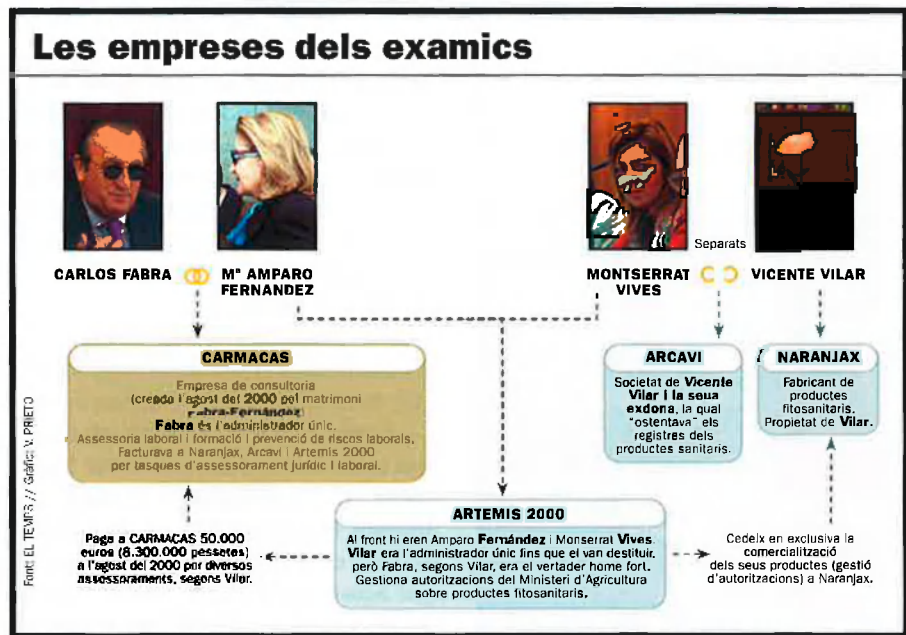
Ni Arcavi ni Artemis tenien una funció comercial. Ell va voler posar-hi la seua dona pel mig, seguint la meua política, perquè jo també hi vaig embolicar la meua –era l'administradora única d'Arcavi–; i, tot i que teníem separació de béns, confiava en ella, de fet tenia moltes coses al seu nom. Quan jo la vaig conèixer ella no tenia res.

—Com era ella quan es conegueren?

—Era una dona que estava al límit de tot, mentalment i físicament. Ella i la seua família.

—Què vol dir? Amb tot el respecte, he arribat a llegir que la va conèixer en ambients de l'alterne. Es refereix a això?

—No n'he vist res publicat, no sabia que s'haguera publicat una cosa així. Però diguem que ella estava en una situació molt delicada. No sé quant hauria pogut durar amb la vida que duia. Però bé, la cosa va anar regenerant-se, i en un moment donat pràcti-

cament va arribar a ser una persona normal.

Va criar els tres fills, i una bonança econòmica major va permetre que els xiquets pogueren tenir els seus cuidadors. Llavors ella es va dedicar a fer cosetes per a l'empresa... però anava als bancs i poc més, saps? Aquest negoci, cal conèixer-lo molt bé per dirigir-lo. I una de les coses d'inconsciència absoluta és que una empresa així [Artemis] no pot estar en les condicions que ella i Carlos han fomentat.

—Quines?

—Els, per darrere meu, han llançat al mercat productes il·legals d'altres fabricants [distints a Naranjax] saltant-se tot tipus de normes.

—Vostè els denuncia per això o per què?

—Jo els denuncie perquè, pel tema que siga, per ambició o per altra cosa, Carlos veu que pot guanyar molts diners amb aquesta història, i ho vol ràpid. Jo sóc contrari en moltes ocasions que Artemis vengua autoritzacions de productes a altres empreses. Però Carlos i Montse intenten vendre autoritzacions per darrere meu.

No obstant això, Montse comet alguns errors que s'escapen a Carlos. En aquells moments, Montse estava traient-se el permís de patrona de iot. Jo vaig començar a notar coses rares: tornava a les 2 h de la matinada i em

deia que havia estat mirant l'Ossa Polar. Deia que anava a la perruqueria el dissabte a les 9 h del matí i es passava tot el dia fora; els diumenges se n'anava a veure no sé qui i després jo m'assabentava que no hi havia anat; etc. Llavors comence a sospitar que hi ha alguna cosa estranya, i li dic a Carlos, pensant-me que era amic meu: "Escolta, mira, aquesta dona, apartem-la un poc de tots els negocis, perquè qualsevol dia se'n va i ens busca un problema." I ell, com a resposta, em diu: "Tu no et preocupes, no et sulfures, que la meua dona també em va deixar sis mesos i va tornar amb els nens i no va passar res...". Total, que al final vaig fer un seguiment de Montse, i resulta que s'havia embolicat amb el professor del iot. Ningú no és amo de ningú; per tant, si m'ho haguera dit, ens hauríem assegut i hauríem arreglat les coses.

Els, Carlos i Montse, ja tenien els seus plans, que era anul·lar-me d'Artemis. Crec també que Carlos no comptava amb la infidelitat de la meua dona, ell ho volia tot ben tapadet i silencios, perquè sabia perfectament que hi havia unes actes i uns contractes de distribució amb Naranjax.

—I ells, segons vostè, el que pretenien era deixar de cedir aquestes autoritzacions a Naranjax i vendre-les al millor postor.

Els esguits del cas

JOSÉ MARÍA AZNAR

Quan el president espanyol estíuejava a les Platgetes d'Orpesa, Fabra era la seua ombra. A Artana hi ha qui diu que Aznar fins i tot va arribar a visitar les instal·lacions de Naranjax.

CELIA VILLALOBOS

L'antiga ministra de Sanitat no va voler fer tractes amb Fabra i Vilar malgrat la insistència del primer.

JESÚS POSADA

Qui va ser ministre d'Agricultura i d'Administracions Públiques sí que es va reunir amb l'un i amb l'altre. Segons Vilar, això va ser decisiu per a la comercialització del pesticida Abac.

NORMA DUVAL

L'última malabarista d'aquest circ grotesc és la vedet Norma Duval, que, segons Vilar, va intercedir per ell davant de Loyola de Palacio quan aquesta era ministra d'Agricultura.

LOYOLA DE PALACIO

Vilar diu que la comissària europea de Medi Ambient va agilitar a petició seua les autoritzacions de diversos pesticides. De Palacio, com Norma Duval, respon que no té ni idea de qui és Vilar.

RICARDO COSTA

Aquest parlamentari popular, germà del ministre Juan Costa, va participar, segons Vilar, en reunions molt compromeses al costat d'ell i del mateix Fabra.

JUAN COSTA

L'actual ministre de Ciència i Tecnologia va participar, en paraules de Vilar, almenys en una reunió relacionada amb el cas amb Jesús Posada.

MIGUEL ARIAS CAÑETE

Un altre dels ministres d'Agricultura davant dels quals va mediar Fabra.

MIGUEL PRIM

Com a senador per Castelló va ajudar Fabra durant les seues trobades amb ministres.

—Els pretenien vendre-les a les multinacionals, perquè Naranjax, que venia pesticides més barats, els havia fet molt de mal [a les multinacionals]. Naranjax no podia fabricar el que volien fer Fabra i la meua dona, perquè no tenia les autoritzacions, aquestes anaven a nom d'Artemis, de manera que s'hauria arribat a la part final del pla: tancar Naranjax.

—I les autoritzacions que vostè rebia del Ministeri d'Agricultura eren sempre fruit de la intervenció de Carlos Fabra?

—Anem a pams. Perquè et donen una autorització, cal presentar tot un seguit de documentació tècnica. I si aquesta documentació no és completament correcta, no te la donen. El que acostuma a passar és que aquests productes són molt difícils d'aconseguir perquè les multinacionals, quan un producte està a punt d'eixir [és a dir, quan se'n pot aconseguir la licència], se n'assabenten, i opten llavors per aportar més documentació tècnica que tu per "intoxicar" els tècnics del Ministeri sobre tots els papers que a tu et poden faltar. Tot això, evidentment, produeix continus endarreriments [en la concessió d'autoritzacions]. No és que els tècnics del Ministeri siguin uns mafiosos, però Carlos actua als ministeris posant caldo als tècnics. Normalment, l'aprovació de les autoritzacions es va dilatant amb el temps per culpa de la jugada de les multinacionals: si ets un tècnic i una multinacional molt poderosa et presenta un informe toxicològic molt llarg i dens, i t'adverteix que cal anar amb compte amb certs punts i amb algú concret de la competència, tu intentes demanar a aquesta competència més documentació i intents rentar-te'n una mica les mans, de manera que tot s'allarga. Carlos, per contra, es va dedicar a pressionar els polítics perquè al seu torn pressionaren els tècnics per fer que les autoritzacions anaren avant [de manera que s'estalvien tràmits burocràtics i, així, posteriorment, podien vendre els productes molt més barats que la resta d'empreses].

—I Carlos mai pensa que, quan li la juga, vostè no es rebotarà?

—Jo l'avise moltes vegades. La meua dona se'n va a Castelló al·legant que té una depressió. S'hi lloga un pis, jo l'acompanye a llogar-lo, i després descobresc que té el pis prop del professor de iot. I després encara, arriba el dia que ella em denuncia a mi, no cal dir una vegada més per què...

—Per violador, no?

—Per violador i per maltractador. Diu també que sóc un psicòpata, però diverses anàlisis psicològiques oficials diuen que sóc una persona normal. Jo avise Carlos, sí, però hi ha una cosa que em fa veure que ell està absolutament implicat en la història. Quan se m'acusa, em deté la Guàrdia Civil. I Carlos no es posa en contacte amb mi. Com si no ens coneguérem. En canvi, sí que ho fa el subdelegat del Govern a Castelló [Vicente Sánchez Peral], que és molt amic meu. Parlem i em diu que estiga tranquil. En canvi, Carlos no em diu res de res. El fet és que, finalment, la jutgessa em pren declaració i jo quede definitivament en llibertat un dilluns; només m'aplica una ordre d'allunyament. La primera visita d'agraïment que faig és a Vicente Sánchez Peral. En aquesta visita jo em quede un poc mosca, perquè només em parla d'Artemis, i em crida l'atenció un detall: mentre jo estava allà, Carlos truca a Sánchez, i aquest no em passa el telèfon per parlar amb Carlos.

La meua segona sorpresa és que dimarts, l'endemà, m'arriba un fax d'un notari en què em deia que Montse i Mampa, la dona de Carlos, havien fet, el mateix diumenge —o això deien—, una junta general d'accionistes en la qual decidiren cessar-me d'Artemis. El dimarts següent rep la meua cessació.

Automàticament, truque a Carlos, als seus telèfons mòbils, i no me'ls agafa. Hi insistesc, però no puc parlar amb ell. I finalment, ho veig clar. I em dic, "home, Carlos, és que has estat ben poc intel·ligent, perquè hauries d'haver esperat fins al dimarts, a veure si jo ingressava en presó per aquesta denúncia... No has tingut paciència, m'has despatxat abans d'hora".

—I què fa vostè?

La llei del silenci

El poble d'Artana (Plana Alta, a la serra d'Espadà) té menys de 2.000 habitants i Vicente Vilar, tot i que no es fa molt amb els seus veïns, és un dels més coneguts. Difícil és que algú parli d'ell al poble: la seua és una família que duu com a malnom "els Menuda".

Fill de llaurador acomodad, hi ha qui recorda que va estudiar per a enginyer de construccions civils a Madrid, i que, quan va tornar al poble, es va dedicar "al món de l'empresa", explica un veí que considera que Vilar és "una mica mecenes", perquè Naranjx patrocina l'equip de futbol local. "El llaurador sempre estarà amb ell —conta un home ja gran—, per dos motius: la seua fàbrica dóna feina al poble, i els seus productes són barats i efectius." Una altra persona recorda que, abans que, des de finals dels anys 90, la gent poguera veure Fabra passejant amb Vilar per les instal·lacions de Naranjx, "allò no anava cara a l'aire; quan Fabra es va veure per Artana, al poc, les coses canviaven". Des d'aleshores, les maneres i la imatge de Vilar i la seua família també van canviar. "Anaven amb xofer, ell en Jaguar, ella en Mercedes; i es feren una casa que era un palau."

Els bons temps, però, passaren. Ara, a més a més de tot, la Societat Amics de la Serra d'Espadà (SASE) assenyala Vicent Vilar com la persona que hi ha al darrere del projecte de la instal·lació d'una empresa de productes químics al poble d'Eslida —una localitat veïna a Artana, amb 600 habitants—, dins mateix del Parc Natural de la Serra d'Espadà. La SASE assegura que la fabricació de detergents provocaria residus que afectarien el

A dalt, instal·lacions de Naranjx a Artana. La població, en general, fa costat a Vilar, que patrocina l'equip local de futbol.

Parc Natural, i se sorprèn "que l'alcalde socialista d'Eslida done suport al projecte". Vilar, però, assegura que ell no té res a veure amb la fàbrica —cosa que ha corroborat l'alcalde— i apunta que és "una iniciativa empresarial" del seu advocat, Vicente Picher. *J. M. O.*

—Jo intente reconduir el tema i fer una reunió entre tots tres, o tots quatre, en cas que vulguera vindre la seua dona. Ara, cal dir també que si la meua hi pintava ben poc, l'altra no en tenia ni idea. Però mai no vaig aconseguir la reunió.

—Quan se separa de la dona?

—Ella va al·legar depressió i se'n va anar al març de l'any passat.

—I no aconseguix mai la reunió...

—No. Jo avise les multinacionals —les multinacionals que jo sé que ells tenen al cap per vendre'ls les llicències— del que volen fer [Carlos i l'exdona de Vilar, Montse], i davant de notari els envie els contractes que Naranjx té amb Artemis. Aquesta operació, llavors, es frena, i ells es veuen, com aquell qui diu, sense res. En aquest moment, el Ministeri d'Agricultura n'està completament informat, perquè jo li vaig transmetre tot

el que passava. Tot i així, la meua dona va al Ministeri per veure si pot canviar tota la història i que Naranjx no fóra el fabricant escollit de les autoritzacions que té Artemis. En resum, ells veuen que els ha fallat tot, i actuen, i a més ho fan amb molta prepotència. Fet i fet, la meua dona encara té una justificació perquè ací dins [s'assenyala el front] hi té ben poca cosa, però Carlos... això no ho pot fer.

—El què?

—El que es dediquen a fer: comprar producte on els passa pel cap i envasar-lo. Posen un fabricant falsificat i tenen fins i tot la inconsciència de traure el producte al mercat saltant-se tots els controls del Ministeri d'Agricultura. Encara és més: en un vademècum especialitzat posen un prospecte de propaganda amb un fabricant no autoritzat pel Ministeri

d'Agricultura. En veure tot això, jo avise Carlos, i li dic: "Frena tota aquesta inconsciència." Però no em fa cas. Seguidament avise el fabricant en qüestió que no pot fabricar productes d'Artemis, i evidentment aquest s'espanta un poc. I Artemis posa un adhesiu damunt de l'etiqueta del fabricant, un sobreadhesiu, que diu "enregistrat per Artemis".

—Per amagar el fabricant...

—Per amagar que el fabricant no és el corresponent, la qual cosa és doblement greu, perquè no sols fan una cosa roïna, sinó que, a més, l'amaguen.

L'única cosa que denuncie judicialment és tot això. I també la intervenció de Carmacas, l'empresa de Carlos. Perquè quan jo entre d'administrador únic d'Arcavi hi ha dos pagaments a Carmacas que no tinc controlats. Els fa Montse, jo ho sé, però no sé per què. Un era de 30.000 euros, que

Carlos Fabra, a l'arribada als jutjats de Nules, el passat dia 3 de febrer. Durant tres hores va prestar declaració com a imputat en delictes contra l'administració pública.

Quines seran les conseqüències?

La família de Carlos Fabra va adquirir un xalet en la urbanització Platgetes de Bellver, a Orpesa (Plana Alta), i el van escripturar per 360.000 euros a mitjan any 1998. Poc temps després –recordava el diari *Levante*– va ser inscrita en el registre la hipoteca, que pujava a més de 600.000 euros. És una de les singulars maniobres econòmiques a les quals el president de la Diputació s'ha mostrat tan afeccionat i que ara, una darrere l'altra, sense fre, i fins i tot de manera obscena, ixen a la llum. Perquè n'hi ha moltes; de fet, Fabra afronta hipoteques de dos milions d'euros amb un sou de 6.000 euros mensuals. Eduardo Zaplana ha començat a aprofitar l'agonia escènica de Fabra i ha prescindit de tota concessió al seu entorn en les llistes electorals. Potser hi ha en joc, de nou, el control del PP al País Valencià. Si quan Fabra era fort Francesc Camps era qui tenia més poder perquè tant el PP de Castelló com el de València s'enfrontaven al d'Alacant, sempre de Zaplana, ara el color de la graella pot canviar. Pel que fa al cas estricte, aquesta setmana Vicente Vilar ha continuat assegurant davant la jutgessa de Nules que Fabra va cobrar desenes de milers d'euros per informes inexistents: eren, en realitat, pagaments per favors polítics. Per la seua banda, Carlos Fabra ha intentat desviar l'atenció com ha pogut.

El dia 11 la jutgessa que els ha pres declaració abandonarà el seu lloc per traslladar-se a Terol –sorprenentment, ha estat ascendida a magistrada enmig del cas–. La jutgessa disposa de poc de temps per arxivar la nova documentació que li ha arribat de Vilar, qui intentarà presentar-se com a acusació particular per intentar evitar que el cas s'arxive. *J. M. O.*

entra d'una empresa de fora i que automàticament es desvia cap a Carmacas. Cal tenir en compte que aquestes dues empreses no tenien negoci; enregistraven producte i, en relació amb

totes les despeses que tenien, Naranjax els posava diners. Hi ha també un segon pagament: sense haver-hi diners, Montse paga 18.000 euros a Carmacas i demana a Naranjax la

mateixa quantitat per cobrir el forat. Jo ho denuncie. En aquesta qüestió, però, la jutgessa no hi veu indicis, perquè, segons diu, "tots ho sabíeu tot i tots formàveu part del mateix joc".

Presente una segona querella, i tampoc l'accepta, perquè en aquest cas, segons ella, hi havia una errada de forma: jo havia signat al procurador una sèrie de documents com a administrador únic de Naranjax, i en aquest moment jo ja no hi era, ja que, amb tot el problema, havia fet d'administradora ma mare. En aquesta querella denunciava Carlos contra la salut pública i contra la propietat industrial. De tot el que és "contra l'administració", jo no en denuncie res. Ara bé, a partir d'aquí, el més sorprenent del cas és que la jutgessa, tot i que no admet les querelles, del relat dels fets que inclouen entén que a més hi pot haver un delicte contra l'administració, però no només d'ell, sinó també meu! Ella creu que, a partir dels fets, Fabra està prou embolicat, però també creu que a mi tot això ja m'anava bé...

Bé, res a objectar, si ella ho veu així. Jo només conte els fets.

—O siga, que vostè no acusa Fabra de delictes de corrupció política.

—No, tot i que aquesta és una de les qüestions principals. Això va començar ja fa temps, quan la companyia portuguesa fitosanitària Sapec va vendre actius i va aconseguir 9 o 10.000 milions de pessetes, i volia invertir a Espanya. Carlos ve i em diu: "Mira, jo et duc la negociació, que jo aquestes coses les conec." Una nit decidim reunir-nos ací, a la fàbrica, entre altres, Ricardo Costa –diputat a les Corts Valencianes, germà del ministre de Ciència i Tecnologia, Juan Costa–; Ginés Márquez, que aleshores tenia un càrrec de Sapec; un directiu de Sapec; un tècnic; Montse, i jo. I la mare de Montse, que la vaig posar ací de cuinera perquè tinguera treball.

Aquella nit parlàrem de xifres, de coses... Naranjax encara no tenia l'abamectina –la matèria activa que donaria fruit al producte estrella de Naranjax, Abac– i Carlos demana als de

Sapenc la xifra de 16,8 milions d'euros, que segurament s'haguera quedat en 14,4 milions. En aquella època, Naranjx encara no tenia autoritzacions importants, tot just començava a pujar. Al final Sapec diu que no vol fer l'operació, i decideix fer inversions a Àvila i Albacete, amb un total de 8 o 9 milions d'euros, en empreses que tenien un paquet important de llicències. Entre les dues empreses tenien un paquet molt més important que el que tenia Naranjx en aquell moment.

Finalment, però, Ginés Márquez ve un dia amb un altre senyor portuguès i em diu que s'ho han repensat i que sí que hi ha un producte que els agrada que els el passarem. Les negociacions les duu el gabinet de Ricardo Costa, sobretot Emilio González, soci del gabinet, crec. Es fan tots els escrits, anem a la notaria i ens paguen 1,09 milions d'euros. És en aquest moment quan Carlos s'adona que ací pot tenir un negoci increïble [el negoci d'aconseguir totes les autoritzacions possibles abans que ningú i vendre-les a empreses estrangeres que, potser per no estar enregistrades a l'estat espanyol, no puguen accedir a aquestes llicències].

— Ell coneix gent important en el Ministeri d'Agricultura?

— Si no els coneixia, feia per conèixer-los. Una altra cosa que feia Carlos era dur-me de la mà per altres ministres. Jo no hi pintava res, però ell m'hi duïa. En una reunió, per exemple, quan ell feia les gestions per aconseguir l'autorització per a fabricar l'Abac i allò no eixia per enlloc, hi havia Jesús Posada, el ministre d'Administracions Públiques; Juanjo Ortiz, el diputat nacional [també del PP]; Juan Costa, el ministre de Ciència i Tecnologia; i també el responsable de Direccions Agràries. Jesús Posada, ho ha reconegut, però en canvi Juan Costa diu que hi va anar per un altre tema. Ell sabrà. Però que hi era, això segur.

— I a vostè, el seu advocat no li advertí que el relat dels fets el pot implicar en delictes?

— Sí, m'ho va advertir.

Carlos Fabra, en la presentació de l'aeroport de Castelló, l'estiu del 2002. Els seus dies com a senyor feudal de la política de Castelló poden arribar a la fi. La gran errada de Fabra, diuen els qui el coneixen, es haver-se considerat intocable. Ara un antic amic l'ha tocat.

— Se sent satisfet de tot el que ha provocat?

— Home, content, no ho estic...

— Vull dir: és això el que vostè pretenia?

— Jo pretenia que això no passara. De fet, vaig enviar a Carlos molts faxos i contactes perquè les coses anaren per un altre camí. Però no ha estat així, i ara tinc dues preocupacions: la dels meus fills, i la d'un grup empresarial, amb un bon equip de professionals, que pot tenir molts problemes per la inconsciència d'aquesta gent.

— Eduardo Zaplana [enemic de Fabra] està amb vostè?

— Això és una mentida. No s'hi han involucrat ni Zaplana, ni socialistes, ni ningú. Ara, que algú s'haja posat al ralenti, això és qüestió d'ell. Si algú veu

que cau una poma i se la menja... Jo vaig a pèl. I si hi ha algú que m'ajuda, no ho sé. I si em perjudica, tampoc.

— Com és que porta encara anell de casat?

— Porte un anell, però no és de casat. Mire'l [se'l trau i l'ensenya]. No és de Montse, és d'una dona que vaig conèixer després. És brasilera, i viu a São Paulo. Jo volia que no tornara durant un temps, però com que sap que tinc molts problemes torna d'ací a no-res. M'ha ajudat molt... perquè cal tenir en compte que a mi m'ha canviat la vida de la nit al matí, aquest sarau m'ha vingut d'un moment a l'altre.

A més, puc quedar-me sense els fills, perquè és la meua dona qui en té la guàrdia i custòdia.

Joan M. Oleaque